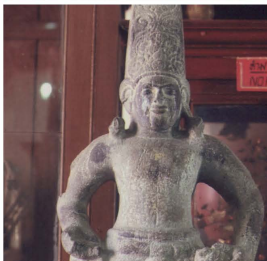
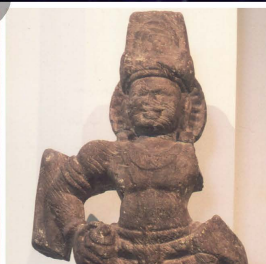

สวัสดี ตามพริ้งค์

นครรัฐวัฒนธรรมดินแดนยุคแรกเริ่ม
ล้ำค่าและเก่าแก่บนคาบสมุทรทะเลใต้

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์

นางกมลเพ็ญ ชัย
นางสาวนงนิจ สอนัดดี มีคุณค่า

สถิติ ตามพลลิงค์

นครรัฐวัฒนธรรมอินเดียนแดงยุคแรกเริ่ม
สำคัญและเก่าแก่บนดาบสมุทรทะเลใต้

โดย
ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์

คำนำสำนักพิมพ์

อาณาจักรตามพรลิงค์ แคว้นที่เก่าที่สุดแคว้นหนึ่งบนแหลมมลายู มีความเจริญรุ่งเรือง และเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่ศาสนาพุทธ เมื่อท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว จะได้ทราบถึงความเจริญมั่นคง หลักฐานทางวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยิ่งใหญ่ของอาณาจักรตามพรลิงค์

เราคนไทยจะได้ศึกษาค้นคว้าความเป็นมาอันยิ่งใหญ่ของอาณาจักรตามพรลิงค์ ซึ่งปัจจุบันก็คือ “เมืองนครศรีธรรมราช” นั่นเอง

ด้วยความปรารถนาดี
ดวงกมลพัชริชัง

คำนำผู้เขียน

หากท่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วจะเห็นได้ว่า เมืองตามพรลิงค์มีใช้
รัฐที่ไร้ราก หากทว่ามีรากเหง้าเหล่ากอ มีพื้นฐานด้านทรัพยากรธรรมชาติ
และยุทธศาสตร์ทำเลชัยภูมิสถานที่ตั้งอันเหมาะสมยิ่ง จึงมีมนุษย์หลาย
ชาติพันธุ์หลายยุคสมัยพลัดเปลี่ยนกันเข้ามายึดครองตั้งถิ่นฐานจำนวนมาก
และรับอารยธรรมอินเดียเป็นรัฐแรกๆ ในภูมิภาค จึงมีความเจริญมั่นคง
แน่นอนมาตั้งแต่ยุค “ก่อนประวัติศาสตร์” แล้ว ดังมีหลักฐานเป็นเอกสาร
อินเดีย จีน ชาว มลายู และทางโบราณคดีสนับสนุน การร้อยเรียง
พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ขึ้นไว้ จึงมีใช้เรื่องยกเมฆเพื่อฝันอย่างแน่นอน
จริงอยู่ยังมีหลายอย่างที่ยังไม่ชัดเจน จำเป็นต้องสันนิษฐานคาดเดาบ้าง แต่
ก็อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้ศึกษาเป็นเวลานานนับสิบปี ด้วยความระมัด
ระวังเท่าที่จะทำได้

ชื่อหนังสือ “**ส่วสดี ตามพรลิงค์**” หรือ **ส่วสดี ตามพรลิงค์** เล่มนี้
ก็มีรากมาจากศิลาจารึกหลักที่ 24 เมืองไชยำนั่นเอง และคำว่า “**ส่วสดี**”
ที่คนไทยเราใช้ทักทายกันอยู่ทุกวัน ก็ได้มาจากศิลาจารึกแผ่นนี้ แต่จะมีใคร
ก็คนรู้ที่มาที่ไปหรือไม่ ภูมิใจและสำนึกในมรดกทางวัฒนธรรมคร่ำครึ
เหล่านี้บ้าง

บทบาทการค้าขายและการเผยแพร่วัฒนธรรม มีพลอันสำคัญยิ่งต่อการ
พัฒนาเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมในยุคแรก ความขัดแย้งทางศาสนา
และเชื้อชาติก็มีบ้าง เนื่องจากแต่ละศาสนาเองก็แบ่งแยกเป็นหลายลัทธินิกาย
การนับถือศาสนาผีบรรพบุรุษ นับถือเทวดาฟ้าดินอำนาจเหนือธรรมชาติ
ต่างๆ แม้กระทั่งลัทธิล่าหัวมนุษย์ของคนพื้นเมืองยุคโบราณ ย่อมมีความ

แปลกแยกขัดแย้งแบ่งพรรคแบ่งพวกกันอยู่แล้ว ยิ่งเมื่อมีเรื่องทางการเมือง และราชวงศ์เข้ามาเกี่ยวข้อง การบราฆ่าฟันจึงไม่อาจหลีกเลี่ยง

เราคงเคยได้ยินมีคนพูดว่า “ไม่ว่าศาสนาไหนก็ดีเหมือนกันทั้งนั้น” การพูดเช่นนั้นบอกได้ 2 นัย อย่างแรกผู้พูดไม่มีความรู้พื้นฐานลึกหนาบางของ ศาสนาต่างๆ จึงพูดแบบปิดสวระรวบยอดพอนั่นไป อีกอย่างหนึ่งผู้พูดอาจ มีความรู้ความเข้าใจทางศาสนาดี แต่ต้องการซ่อนเร้นผลประโยชน์เล่ห์เหลี่ยม ใฝ่บางอย่างไว้

กล่าวโดยทั่วไป บทบัญญัติหรือคำสอนในทุกศาสนาย่อมมุ่งให้ผู้ นับถือปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเหมือนกัน แต่แนวทางในวิถีคิดและปฏิบัติอาจ จะแตกต่างกัน ศาสนาก็ไม่ต่างอะไรกับกฎหมายที่ออกมาเพื่อจัดระเบียบ สังคมแก่มนุษยชาติให้ตั้งอยู่ในกรอบวินัยศีลธรรมอันควร แต่ดังที่กฎหมาย บทบัญญัติศาสนามีมากมายหลายข้อ ตั้งบ้างหย่อนบ้าง มาเสริมแต่งภายหลัง บ้าง ยิ่งกาลผ่านมานานนับพันปีอาจมีบางข้อที่อาจล้าสมัย หรือเกิดปัญหา อุปสรรคต่อวิถีชีวิตในสังคมยุคใหม่ ด้วยเหตุนี้เองเราจึงเห็นศาสนาในโลก นี้อาจแบ่งได้ 3 พวก คือ 1. พวกยึดหลักจารีตนิยมดั้งเดิม 2. พวกยึดหลัก ทางสายกลาง 3. พวกยึดแนวเสรีนิยม

บางศาสนาสอนว่า “จงให้อภัย อโหสิ-อโหสิ” แต่อีกฝ่ายว่า “จงแก้ แค้น ชำมัน-ชำนัน” ย่อมเห็นได้ว่าต่างกันสิ้นเชิง บ้างแสดงว่าสนับสนุนหรือ เป็นปฏิปักษ์ต่อหลักสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค สิทธิมนุษยชน เสรี ประชาธิปไตย จ้องเอาเปรียบทำลายล้างศาสนาอื่น มีวัตรปฏิบัติเป็นที่น่า รังเกียจ เป็นต้น ขึ้นกับแหล่งกำเนิดและประวัติที่มาของแต่ละศาสนาว่าสันติ หรือเอือมเลือด ซึ่งมีปัญหาสภาวะเหตุการณ์สิ่งแวดล้อมทางสังคมบ้านเมือง แตกต่างกัน ความถูกต้องเหมาะสมจึงอาจดีสำหรับสถานที่หนึ่งและยุคหนึ่ง ความสำคัญจึงอยู่ที่ว่ามนุษย์เรามีสติปัญญาแยกแยะได้แค่ไหน มนุษย์เรายัง

อยู่ในประเภทบัว 4 เหล่า และพวกกลุ่มอยู่ใต้น้ำดูจะยังหนาแน่นกว่าใคร
ยุคปัจจุบันที่เราภูมิใจหนักหนาว่า วิทยาการเจริญก้าวหน้ามีเทคโนโลยี
ล้ำเลิศ กำลังจะไปอยู่ดาวอังคารกันแล้ว ความจริงเรายังนับถือศาสนาผีปีศาจ
หรือได้รับอิทธิพลจากวีรชนบรรพบุรุษกันอย่างแพร่หลาย กล่าวคือ
ภูตผีปีศาจมีหลายระดับ ถ้าชั้นต่ำจะเป็นพวกผีบ้านผีเรือน ถ้าชั้นสูงจะเป็น
เทวดาเทพเจ้าหรือพระเจ้า ในทางวิทยาศาสตร์ใคร่อยากรู้ว่าผีเหล่านี้ไม่มี
จริง พืช, สัตว์, มนุษย์ เกิดเพราะการสืบพันธุ์ ตายไปเป็นเถ้าธุลีดินเป็น
วัฏจักรตามธรรมชาติไม่มีเป็นอย่างอื่น หากด้วยมนุษย์ช่างฝันจินตนาการ
จึงตั้งความหวังที่จะมีชีวิตที่ดีกว่าในอนาคตกทุกคน ไม่ว่าเหนื่อย เล่นหุ่น
อะโรนาอนอนปากพะงาบๆ ยังหวังจะได้ไปเกิดใหม่บนสวรรค์ คนบัญญัติ
คำสอนย่อมรู้ความจริงจุดอ่อนของมนุษย์ข้อนี้ดี จึงมีข้อความคำสอนบอก
ทางหลังความตายให้ “ความหวัง” ไว้เสมอ และคนบัญญัติคำสอนเองย่อม
รู้ว่าตนเองเป็นมนุษย์ที่เหมือนธรรมดา พู้อะไรคนเขาจะไม่เชื่อไม่ศรัทธาเห็น
ใส่ฟุ้งกันอยู่ จึงต้องสร้างกุศโลบายอ้างเทวดานักบุญเป็นผู้บัญญัติแทน เรื่อง
อกนิหารมหัศจรรย์เหนือธรรมชาติทั้งหลายจึงขาดไม่ได้ในทางศาสนา ที่ล้วน
โฆษณาชวนเชื่อเหมือนกันมาแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์แล้ว

บทบาทอิทธิพลของศาสนาจากอดีตถึงปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไม่มาก
นัก ปัจจัยอยู่ที่การเมืองกับศาสนาถ้าแยกแยะไม่ได้ และไม่รู้จักสมานฉันท์
ลดราวาศอก ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตสังคมวัฒนธรรมเข้าหากัน ถือพรรดพวก
เชื้อชาติเผ่าพันธุ์และศาสนาเป็นใหญ่ ยิ่งไม่ยอมคุมกำเนิดคนล้นประเทศ
ความขัดแย้งรุนแรงย่อมหนีไม่พ้น จนเกิด “วันสิ้นโลก” ขึ้นนั่นแหละ

ศาสนามีบทบาทคล้ายยาตำลึงต่อวิวัฒนาการของเศรษฐกิจสังคม
วัฒนธรรมและการเมืองในประชาคมโลกมาทุกยุคสมัย หากเรามักมองข้าม
เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวเกินไปอยู่ปลายจมูกจนมองไม่เห็น ศาสนาย่อมมีทั้ง

ข้อดีและข้อเสีย เน้นข้อดีย่อมมีมากกว่า ข้อเสียมีน้อยก็จริงแต่บางเรื่องก็ร้ายแรง แกรมสอนแบบล้างสมองจึงมลายคลั่งศาสนาก่อเหตุฆ่าแกงกันอยู่ เปิดทีวีพบเกือบทุกวัน และเป็นอุปสรรคส่งผลกระทบต่อพัฒนาความเจริญอย่างเมื่อราว พ.ศ. 2515 ฝรั่งเศสเข้ามาทำวิจัยบทบาทศาสนาต่อสังคมไทย ความพอเพียงพอใจในสิ่งที่เป็นอยู่ เขาเขียนรายงานความจริงเราก็ก่อรชาเป็นต้น

หรืออย่างกรณีสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ก็แก้ปัญหาไม่ได้ เพราะรัฐบาลคนไทยพุทธอ่อนแอ ถูกเขาข่มขู่บ้างหลอกบ้าง ก็กลัวซี้ซลาดตาขาว ไม่กล้าทำอะไร จึงตกเป็นเบี้ยล่าง ยุทธศาสตร์ผิดคนโบราณสอนตีสองตีให้ตายเบ็ดเสร็จเด็ดขาดกลับมัวทะเลาะกันฆ่ากันเอง ส่งเลขาธิการ สมช., คอ.บต. ลงไปลั่นเป็น**คนนอกพื้นที่**ไม่รู้เรื่องปักษ์ใต้เลย จึงทำได้แค่แย่งกันนั่งหัวโต๊ะ นั่งแจกเงินและนั่งนับศพเท่านั้น อยากถามว่าการปกครองรูปแบบพิเศษแก้ปัญหาได้หรือ? ในเมื่อนั้นเป็นจุดประสงค์ของเขาอยู่แล้ว เพื่อเป็นบันไดขั้นที่สองก่อตั้ง **“รัฐอิสลาม”** เพื่อให้เกิดรัฐซ้อนรัฐจึงไม่จำเป็นต้องประกาศเอกราช คนทั่วไปยอมรับ และเวลานี้เขาสามารถตั้ง **“ธนาคารอิสลาม”** ไว้รอทำสำเร็จอยู่แล้ว จงเตรียมคำแก้ตัวต่อญาติตาตายไว้เถิด

หวังว่าอดีตจะช่วยเป็นกระจกสะท้อนเป็นข้อคิดเตือนสติ ให้ระวังเหตุการณ์ในอนาคตอยู่เสมอว่า การเดินมุ่งไปข้างหน้าเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง แต่การเหลียวกลับไปดูเส้นทางที่ผ่านมาบ้าง ย่อมจะมีความสำคัญเฉกเช่นเดียวกัน เพราะประวัติศาสตร์เป็นผู้กำว้จักรของโลกใบนี้

ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์

แต่...

ศาสตราจารย์ ชิน อยู่ดี

ครูผู้ให้แบบอย่างทางวิชาการแก่ข้าพเจ้า

สารบัญ

	หน้า
▪ คำนำสำนักพิมพ์	(3)
▪ คำนำผู้แต่ง	(4)
บทนำ	
▪ อาจารย์ชิน อยู่ดี กับกรมศิลปากร	1
พื้นฐาน	
▪ ภูมิศาสตร์สถานที่ตั้ง	21
▪ ลม ฟ้า อากาศ	30
▪ ผู้คนพลเมือง	43
มหานิทเทศ	
▪ คำจำกัดความ และรูปแบบวิธีการเร่ก่อดั้งชุมชน และกระบวนการเผยแพร่	56
▪ เร่ก่อกำเนิดรัฐ	71
▪ กำเนิดการค้าและเส้นทางเดินเรือค้าขาย	83
▪ สาเหตุที่ทำให้ชาวอินเดียเดินทางมาเผยแพร่อารยธรรม	95
▪ หลักฐานเก่ายุคแรกเริ่มของอารยธรรมอินเดียและจีน	110
▪ เมืองท่าใดเป็นจุดตั้งต้นลงเรือเดินทาง	126
▪ การเสื่อมถอยของอารยธรรมอินเดีย	149

ตามพรวลึงคะ

- กำเนิดเมืองตามพรวลึงค์ 154
- ชื่อเมืองตามพรวลึงค์ 185
- ดำเนินเมืองและประวัติศาสตร์ 195
- เส้นทางเดินบกข้ามแหลมมลายู 225
- อวสานเมืองตามพรวลึงค์ 241

ไศเลนทร

- กำเนิดไศเลนทรวงศ์ 252
- เอกลักษณ์ของไศเลนทร 257
- ไศเลนทรพสมศรีวิชัย 259
- ไศเลนทรกับตามพรวลึงค์ 261
- ศิลาจารึกหลักที่ 23 และ 24 ค้นพบที่ไหนแน่ 267

บทสรุป

- กำเนิดรัฐวัฒนธรรมอินดูจีนเป็นครั้งแรกในภูมิภาค 279

บรรณานุกรม

- ภาพประกอบเรื่องทั่วไป 288

บทนำ

อาจารย์ชิน อยู่ดี กับ กรมศิลปากร

หนังสือเรื่อง “สุวสุติ ตามพวลิงคะ” (หรือสุวสุติ ตามพวลิงค์) เล่มนี้ความจริงผู้ที่ทำให้เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง คือ อาจารย์ชิน อยู่ดี ครูสอนวิชา ก่อนประวัติศาสตร์ ผู้เขียนเป็นเพียงผู้รับคำชี้แนะ ดังนั้นความดีหากจะพอมิบังจากหนังสือเรื่องนี้ ขออุทิศให้แก่ท่าน ซึ่งมีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกลจะมีใครสักกี่คนที่มองเห็น

พูดเพียงครึ่งๆ กลางๆ อาจมีผู้สงสัยว่าเบื้องหลังต้นสายปลายเหตุเป็นมาอย่างไร จำเป็นต้องเล่าเรื่องตำนานย้อนหลังไปราว พ.ศ. 2507-2510 ขอให้ฟังประวัติอาจารย์ชินปนกับผู้เขียนที่พัวพันกันสักหน่อย อาจเกิดประโยชน์บ้าง เพราะอดีตคือเครื่องแสดงให้เห็นรอยเท้าเส้นทางที่ผ่านมา

เรียนจบทางโบราณคดีไม่มีที่ไหนเขารับนอกจากกรมศิลปากร แต่ตำแหน่งไม่มีก็ต้องไปเรียนครุศาสตร์จุฬาฯ ต่อหาช่องอาชีพอื่น และต้องไปเป็นลูกจ้างชั่วคราวสำนักงานสถิติแห่งชาติหลายปี จนเขาสงสารกำลังจะบรรจุให้เป็นสถิติจังหวัดชลบุรีอยู่แล้ว พอดีกรมศิลปากรเปิดสอบแข่งขัน จึงวิ่งกลับมาสอบ เมื่อสอบได้จึงได้กลับมาเป็นลูกศิษย์อาจารย์ชิน อยู่ดี อีกครั้งที่กองโบราณคดีที่ทำงานคือปีกระเบียงโดยรอบของพระที่นั่งอิวิโขภขพิมานวังหน้า ซึ่งได้เปลี่ยนเป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร อยู่ในสังกัดเดียวกัน ข้าราชการทุกคนจึงมีตำแหน่งเป็น “ภัณฑารักษ์”

อาจารย์ชิน อยู่ดี เป็นผู้มีความรู้ดีเลิศ แม้เรียนจบทางกฎหมาย (ธ.บ.) แต่ด้วยความเป็นคนใฝ่รู้สนใจศึกษาค้นคว้าอ่านตำราฝึกฝนด้วย

ตนเองทุกเรื่องเป็นต้นทุน และไม่เลือกงานต่างจากคนทั่วไป เริ่มแรกจึงไปเป็นครูที่สวนกุหลาบวิทยาลัย ย้ายไปโรงเรียนมัธยมวัดเทพศิรินทร์ ระยองมิตรอุปถัมภ์ และอยุธยาวิทยาลัย สอนได้ทุกวิชามีใครขาดขอให้บอกเถอะ ไม่เคยเกี่ยงอ้างเหน้อยหรืออิดออดอ้างไม่ถนัดอย่างพบเห็นกัน แม้แต่วิชาภาษาอังกฤษซึ่งครูไทยส่วนใหญ่ไม่ถนัดภาษาต่างประเทศ แต่ครูชิน อยู่ดี! ผู้อ่อนน้อมถ่อมตนเรียบบร้อยเป็นผ้าพับกลับยินดีรับหน้าเสื่อสอนด้วย

ด้วยนิสัยใฝ่ใจทุกเรื่อง ชื้อหาหนังสืออ่านทุกเล่มที่พบ แม้แต่เรื่องทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม สรรพวิทยานอกห้องสอน จึงเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง ข้าราชการผู้ใหญ่ในกรมศิลปากรไปราชการกรุงเก่าบ่อยช่วงก่อน พ.ศ. 2490 เพราะเป็นเมืองประวัติศาสตร์และกำลังมีเรื่องก่อกวน ต้องทำโครงการชุดแต่งบูรณะใหญ่อยู่พอดี จึงเป็นเหตุให้ได้ยืมกิตติศัพท์ได้พบปะพูดคุยกัน ก็พอรู้ว่าได้ค้นพบเพชรน้ำเอกเข้าแล้ว จึงได้ชักชวนให้ย้ายมาทำงานอยู่กับกรมศิลปากรสมัยพระยาอนุมานราชธน แรกเข้าทำงานประจำสำนักงานเลขานุการกรมก่อนย้ายมาอยู่กองโบราณคดี และได้ทำงานด้านต่างประเทศแปลเอกสารอังกฤษเป็นไทย และแปลไทยเป็นอังกฤษทั้งที่ไม่ใช่นักเรียนนอก และทำงานด้านก่อนประวัติศาสตร์ซึ่งในประเทศไทยยังไม่มีใครศึกษาเลย จึงได้แต่งหนังสือเรื่องเครื่องมือหินในประเทศไทยขึ้นเป็นครั้งแรก

จริงอยู่แม้อาจารย์ชิน อยู่ดี จะเคยไปศึกษาอบรมในต่างประเทศบ้าง แต่ความรู้ส่วนใหญ่ท่านได้มาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยเฉพาะจากตำราภาษาต่างประเทศ (สั่งซื้อผ่านร้านนิพนธ์บ้าง เขียนจดหมายสั่งซื้อเองบ้าง) และบอกรับวารสารต่างประเทศ เช่น JMBRAS ซึ่งท่านมีทุนเดิมเคยสอนภาษาอังกฤษมาก่อน แถมยังต้องรับหน้าเสื่อเป็นวิทยากรต้อนรับชาวต่างประเทศที่มาติดต่อ หรือแขกทางราชการนำพาไปเที่ยวชม

โบราณสถานและแหล่งโบราณคดีอยู่เสมอ และเมื่อคณะโบราณคดีเปิดสอน อาจารย์ชิน อยู่ดี จึงเป็นอาจารย์คนแรกผู้สอนนิชาก่อนประวัติศาสตร์ (pre-history) ดังนั้นทุกคนจึงล้วนเป็นลูกศิษย์ของท่าน

อาจารย์เป็นผู้บุกเบิกระบบการขุดค้นชั้นดินที่อยู่อาศัย เพื่อหาหลักฐานของมนุษย์ยุคก่อนประวัติศาสตร์ตามระบบสากลเป็นครั้งแรก ที่หมู่บ้านเก่า ต.จระเข้เผือก อ.เมือง จ.กาญจนบุรี ร่วมกับนายเปีย โซเร็นเซน (Per Sorensen) นักโบราณคดีเดนมาร์ก เมื่อ พ.ศ. 2503-2504 พานักศึกษาไปตั้งแคมป์กลางป่าฝึกงานกันที่นั่น เดือนธันวาคมหนาวเข้ากระดูกเพราะสมัยนั้นบ้านเก่ายังเป็นป่ารกชัฏ ไม่มีอะไรกินนอกจากกล้วยน้ำว้า แขนงเป็นราวไผ่ห้วนอน ผังตรงข้ามแม่น้ำแควน้อย มีไร่แตงป่าแฉ่งอยู่แห่งหนึ่งเท่านั้น ศ.นพ.สุต แสงวีเชียร จากศิริราชต้องเดินแจกยาป้องกันไข้มาลาเรียให้กินทุกคืน คุณประพัฒน์ โยธาประเสริฐ นายช่างทำแผนผังหลุมขุดค้นและสเก็ตซ์ภาพโครงการกระดูกมนุษย์ เกิดประทับใจบรรยากาศวิถีชีวิตชาวบ้านเก่าจึงเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนผืนผ้าใบ ส่งเข้าประกวดในงานศิลปกรรมแห่งชาติได้เหรียญทอง และเมื่อเปิดโครงการขุดค้นจึงได้เกิด Site Museum ขึ้นเป็นแห่งแรกของไทย อาจกล่าวได้ว่าแหล่งโบราณคดีบ้านเก่า ได้ให้กำเนิดประวัติศาสตร์สังคมไทยยุคหนึ่งที่น่าสนใจ มีอาจารย์ชิน อยู่ดี ผู้ได้รับการยกย่องเป็นปรมาจารย์หรือบิดาแห่งวิชาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในประเทศไทย เป็นตัวประสานงานความร่วมมือรอบทิศทางสำคัญยิ่ง แต่ยังไม่มีการศึกษาค้นคว้าเจาะลึกกัน

อาจารย์ชิน อยู่ดี มักจะได้รับเชิญไปสอนพิเศษตามมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แก่กระทรวงต่างๆ โดยเฉพาะราชบัณฑิตยสถานไปประจำ เมื่อยี่สิบถึงการประชุมมักจะหมดไปกับคำหนังสือเล่มใหม่ ตามปกติเวลาท่านไปไหนกลับมาจะต้องแวะมาขึ้นคุยบอกเล่าเรื่องต่างๆ ที่ได้ทำงานของผู้เขียนเสมอ ได้หนังสือเล่มใหม่มาก็จะต้องเอา

มาให้ดูพร้อมเล่าอธิบายให้ฟังว่าเขากล่าวถึงเรื่องอะไรที่เป็นความรู้ใหม่ๆ บ้าง วันว่างๆ ก็ชวนผู้เขียนเดินไปดูหนังสือที่ร้านทำน้ำท่าพระจันทร์เหนือ ซึ่งเดิมมีร้านเล็กๆ ริมน้ำอยู่ร้านหนึ่งที่ท่าเรือข้ามฟากไปท่าวังหลัง-รถไฟ (สถานีธนบุรีบางกอกน้อย) วางขายหนังสือหายากที่เจ้าของร้านสืบเสาะมาจากทั่วทุกภาค เอกสารหนังสือที่ปริวรรตจากคัมภีร์โบราณต่างๆ หาที่ไหนไม่ได้ พบเจอต้องรีบซื้อ เพราะเป็นร้านเฉพาะนักวิชาการใครมาก่อนได้ไป แม้จะเป็นฉบับพิมพ์ดีดโรเนียวเย็บเล่มก็ตาม (ยุคนั้นยังไม่มีการพิมพ์เพราะลงทุนสูงและขายยาก) นำเสียดายที่ต่อมาเลิกร้างไปด้วยเหตุใดไม่ทราบ แต่ต่อมาคุณ ส.ศิริรักษ์ ไปเปิดร้าน “คึกคิตสยาม” ที่วงเวียนสามย่านใกล้คณะบัญชี (จามจุรีสแควร์ปัจจุบัน) ก็สืบเจตนาภรณ์เดียวกันคือ เป็นร้านจำหน่ายหนังสือดีมีคุณค่าหายากทั้งในและต่างประเทศ อาจารย์ชินและผู้เขียนไปได้หนังสือเอกสารชุดคู่มือคำบรรยาย (papers) ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งยุโรปอเมริกามาหลายเล่ม นำเสียดายที่ปัจจุบันไม่มีใครสืบทอดอุตสาหกรรมนี้ แผลงหนังสืองานศพหน้าแม่ธรณีบีบมวยผมสนามหลวงก็สลายไป “สิ่งท่สนามหลวง” สูญไป บรรยากาศที่นักวิชาการจากทุกสำนักไม่จำกัดค่ายไม่มีโอกาสได้พบกันอีกเลย

นับแต่เริ่มแรกเข้าทดลองปฏิบัติราชการ ก็ได้อาจารย์ชิน อยู่ดี ภักธารักษ์พิเศษประจำกองโบราณคดีนี้แหละช่วยแนะนำสั่งสอนทุกอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการ งานแรกที่มามอบหมายให้ทำคือแต่งหนังสือเรื่อง “เมืองพัทลุง” การศึกษาระดับปริญญาตรีไม่ได้สอน มีเพียงเรียงความและทำรายงาน แต่ก็มีสอนวิชาการระเบียบวิธีวิจัย (Research-Methodology-ศ.ดร. พจน์ สะเพียรชัย) เบื้องต้นบ้าง เหตุที่ต้องเขียนเรื่องนี้เพราะตอนนั้นคุณเยี่ยมมยง สังข์อยู่ยर्थ สุรกิจบรรหาร ชาวสงขลามายาวนเปี่ยนอยู่ในกองโบราณคดีบ่อย เนื่องจากสนิทคุ้นเคยกับคุณมานิต วัลลิโภดม และอาจารย์ชิน อยู่ดี มาที่ไรก็เอาหนังสือ “เล่าความเป็นเส้นทางเดินไปสู่กรุง

สทิงพารานลีโบราณ” (พ.ศ. 2505) มาถอดและพูดแต่เรื่องแซกทมิฬที่เมืองเก่าพัทลุงที่โคกเมืองบางแก้ว ทมิฬมณิคราม เมืองตะกั่วป่า อาจารย์ชินเลียบบอกว่า “เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ประทุมลองเขียนเรื่องเมืองพัทลุงมาให้ครูดู” โดยให้ศึกษาแนวหนังสือ **“โบราณวัตถุสถานทั่วพระราชอาณาจักร”** ซึ่งอาจารย์ชินเป็นผู้เรียบเรียงและจอมพล ป.พิบูลสงครามโปรดให้พิมพ์ในงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ

ค้นเรื่องเมืองพัทลุงย่อมต้องเขียนถึงเรื่องเงาะปากนังครั้ง ร.5 ด้วย เผอิญมีฝรั่งคนหนึ่งมอบชุดเครื่องแต่งกายชาวเขาที่สะสมไว้ให้กรมศิลปากร อาจารย์จิรา จงกล ต้องการนำออกจัดแสดงเป็นนิทรรศการพิเศษ ซึ่งเป็นเรื่องชนกลุ่มน้อยเหมือนกัน จึงได้รับมอบหมายให้ค้นคว้าเพิ่มเติม อันเป็นเหตุให้ได้สืบเสาะหาตัวคุณบุญช่วย ศรีสวัสดิ์ ผู้แต่งหนังสือ **“30 ชาติในเชียรราย”** อันโด่งดัง เมื่อพบตัวแล้วจึงเชิญมาเป็นที่ปรึกษาและให้ช่วยจำแนกชุดชาวเขาเผ่าต่างๆ นี่เป็นงานแตกแขนงโดยไม่ได้ตั้งใจ และเป็นเหตุให้ได้รู้จักตัวจริงคุณบุญช่วย ศรีสวัสดิ์ เพราะได้เคยซื้อหนังสือของเขาอ่านหลายเล่มแล้ว

อาจารย์แนะนำให้สมัครเป็นสมาชิกสถาบัน ICME (Ethnography-Unesco) ซึ่งตั้งอยู่ประเทศยูโกสลาเวีย เพราะเห็นว่าแม่เคยเรียนวิชามานุษยวิทยา ธรณีวิทยา และกายวิภาคศาสตร์เบื้องต้นมาแล้ว ความรู้ยังไม่พอที่จะวินิจฉัยเมื่อเวลาไปขุดค้นทางโบราณคดี ได้พบวัตถุสิ่งของแปลกๆ จึงต้องรู้อย่างเบ็ด ผลคือทำให้ต้องซื้อหนังสือมาก ไม่มีที่เก็บบริจาคให้หอสมุดแห่งชาติไปราว 1,000 เล่ม ยังเหลืออีก 13 ตู้ และเขียนบทความทางวัฒนธรรมและศิลปะพื้นบ้านลงใน อ.ส.ท., วัฒนธรรมไทย, ชาวกรุง ฯลฯ ครอบคลุมหมด

อาจารย์รูปร่างท้วม มีโรคประจำตัวคือ โรคหัวใจ โรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูง ครบสูตร อันเป็นเหตุสำคัญที่เมื่อเวลาเดินทางไปไหน

สวัสดี ตามพรลิงค์

๓๑๑๑ ข้อพระบาทสมเด็จพระเจ้าบรม
เจ้าคุณพระอมรศรีอุบาล จันวัดพระอมรศรีอุบาล

၇၈၂ နံပါတ် ၁၁၆၆

ឋានៈ ៧

ปีที่ ๑๙.๑๕. ๑๙๖๕. ๑๖. ๑๗. ๑๘. ๑๙. ๒๐. ๒๑. ๒๒. ๒๓. ๒๔. ๒๕. ๒๖. ๒๗. ๒๘. ๒๙. ๓๐. ๓๑. ๓๒. ๓๓. ๓๔. ๓๕. ๓๖. ๓๗. ๓๘. ๓๙. ๔๐. ๔๑. ๔๒. ๔๓. ๔๔. ๔๕. ๔๖. ๔๗. ๔๘. ๔๙. ๕๐. ๕๑. ๕๒. ๕๓. ๕๔. ๕๕. ๕๖. ๕๗. ๕๘. ๕๙. ๖๐. ๖๑. ๖๒. ๖๓. ๖๔. ๖๕. ๖๖. ๖๗. ๖๘. ๖๙. ๗๐. ๗๑. ๗๒. ๗๓. ๗๔. ๗๕. ๗๖. ๗๗. ๗๘. ๗๙. ๘๐. ๘๑. ๘๒. ๘๓. ๘๔. ๘๕. ๘๖. ๘๗. ๘๘. ๘๙. ๙๐. ๙๑. ๙๒. ๙๓. ๙๔. ๙๕. ๙๖. ๙๗. ๙๘. ๙๙. ๑๐๐.

ขอเป็นฉบับร่างก่อนขอความเห็นด้วยครับ ขอ ๓๓/๖๔

[illegible]

ਅੰਤਿਮ ਪ੍ਰ. ੭੫. ੨੨: ਦਸ਼ਮਦੰਡਦਸ਼ਪਾਦੀ

don't

มอญ ดั้งเดิมอยู่ที่บ้านโกลีง ตำบลนาหมื่น

(17) 17/11/2020

no human mind.

ก. ๖๖

[illegible]

การเพิ่มผลผลิตพืชไร่

การวิจัยตามวิธีนี้พบ ความสัมพันธ์ของ 5-6 คน: วิจัยกับกลุ่ม
ตาม: ความสัมพันธ์ของ 5-6 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

၁၁၆

Aug.

จดหมาย อ.ชิน อยู่ดี ฉบับ
ที่ 1 และ 2 เล่าเรื่องสุขภาพไม่ค่อย
ดี มีหลายโรครุมเร้า แต่ก็ยังเดิน
ทางไปประชุม และค้นคว้าเขียน
หนังสือจนนาทีสุดท้ายเยี่ยงวีร
กรรมของนักปราชญ์

ไกลๆ จึงต้องขอให้ผู้เขียนเดินทางไปด้วย เพื่อเวลาเกิดเหตุฉุกเฉินจะได้มีคนช่วยรับนำส่งโรงพยาบาล บอกสาเหตุถูก แต่อาจารย์เป็นคนอดทน ขี้เกรงใจคน แม้เห็ญทว่ามกัไม่เคยบ่นเลยว่าเหนื่อยยากาคร้อนหรือต้องเดินไกล ถ้าตั้งใจแล้วต้องไปให้ได้เสมอ นิสัยใฝ่รู้คล้ายกับ Dr. Grace Morley ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษา ICOM (พิพิธภัณฑ์สถานของยูเนสโก) ประจำทวีปเอเชีย อายุเกือบ 90 ยังป็นขี้นไปดูภาพเขียนที่ถ้ำเขาลิกิริยะ อันลือชื่อของประเทศศรีลังกา (พ.ศ. 2520) ทั้งที่สูงชันมาก บันไดยุดันนั้นก็ไม่ได้

เรื่องนี้ ม.จ. สุภัทรดิศ ดิศกุล ชอบเอามาแซวว่า “...เวลาฉันไปต่างประเทศ ตอนไปดูโบราณสถาน ฉันไม่อยากเดินใกล้คุณชิน กลัวจะมาล้มตายใส่ฉัน...” คือต่างประเทศเขามักเชิญ 2 ท่านนี้ไปคู่กัน คนหนึ่งเชี่ยวชาญทางประวัติศาสตร์และศิลปะ คนหนึ่งเชี่ยวชาญทางก่อนประวัติศาสตร์ เมื่อประชุมสัมมนาเสร็จเจ้าภาพจะต้องพาแขกผู้ร่วมประชุมออกไปชมแหล่งอารยธรรมมีชื่อบ้านเมืองของตนเสมอ การปีนบันไดสูงชัน การเดินทางไกลคนไม่แข็งแรงมีโรคประจำตัวย่อมเป็นอุปสรรค แต่ไม่ใช่วิสัยอาจารย์ชิน อยู่ดี ถึงไหนถึงกัน

สถานที่ต้องไปเป็นประจำกับอาจารย์คือ สยามสมาคม สุขุมวิท 21 ซอยอโศกมนตรี โหนดเมล์ชาวนายเลิศไปกัน เนื่องจากอาจารย์เป็นสมาชิกอยู่และต้องเดินทางไปเยี่ยมหนังสืออยู่บ่อยๆ และอาจารย์ยังแนะนำให้สมัครเป็นสมาชิกพิเศษแต่ครั้งนั้นด้วย

อยู่มาวันหนึ่ง พอเดินทางมาถึงสยามสมาคม ท่านไม่หยุดแวะทักทาย โอภาปราศรัยกับใคร พาผู้เขียนตรงดิ่งไปยังชั้นวางหนังสือวารสาร ไปถึงก็หยิบวารสารเล่มหนึ่งแล้วพลิกเปิดให้ดูบทความชื่อ Tambralinga by O.W. Wolters ในวารสารชื่อ Bulletin of the School of Oriental and African Studies University of London Vol. xxx Part 3, 1958. พร้อมบอกว่าเธอไปอยู่ปักขัใต้ต้องอ่านเรื่องนี้ให้เข้าใจ พร้อมทั้งบทความ

เรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวกับภาคใต้และตีพิมพ์อยู่ในวารสารของสยามสมาคม เช่น Stanley J.O' Connor, H.G. Quaritch Wales, Alistair Lamb ฯลฯ ด้วยเหตุทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์รู้ข่าวแน่ชัดว่าผู้เขียนจะต้องถูกส่งตัวไปเผชิญโลกแห่งความเป็นจริงประจำทำงานที่นครศรีธรรมราช-สงขลา

นี่แหละคือปฐมบทที่ทำให้เกิดหนังสือ “สวัสดิ์ ตามพรลิงค์” ที่ท่านกำลังอ่านอยู่นี้ เพราะเดิมผู้เขียนไม่ได้สนใจไม่มีความรู้อะไรนัก สนใจแต่เรื่องอาณาจักรศรีวิชัยที่กำลังฮอตฮิตติดชาร์ตในตลาดอยู่เท่านั้น ไม่คิดว่าเรื่องเมืองตามพรลิงค์จะมีเรื่องมากมายไม่แพ้กัน หากแต่ยังไม่มีใครศึกษาค้นคว้ากันเท่านั้น ดังนั้นจึงต้องเป็นหนี้บุญคุณ O.W. Wolters ด้วยที่อุทิศสำหรับศึกษาค้นคว้านาร่องไว้ให้เป็นอย่างดี สืบต่อจากศาสตราจารย์ยอร์ช เซเดส์ ที่ได้บันทึกไว้คร่าวๆ ในประชุมศิลาจารึกสยาม ภาคที่ 2 พ.ศ. 2472 อาจกล่าวได้ว่าผู้เขียนได้อาศัยผลงานของท่านทั้งหลายเหล่านั้น เป็นแนวทางศึกษาค้นคว้าตลอดมา แม้กระทั่งวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตเรื่อง “ตามพรลิงค์” พ.ศ. 2523 ที่นำเสนอต่อคณะอักษรศาสตร์ ทับแก้ว ก็ล้วนเป็นผลผลิตจากการศึกษาหาข้อมูลทางภูมิศาสตร์ในพื้นที่จริงตลอดแหลมไทย-มลายู เพื่อตรวจสอบกับหลักฐานด้านเอกสารและโบราณศิลปวัตถุต่างๆ ว่า ข้อเท็จจริงควรจะเป็นอย่างไร

ก่อนที่จะถึงวันเดินทางล่องใต้อาจารย์ชิน อยู่ดี อีกนั่นแหละที่พาเข้าพบกราบลาตามธรรมเนียม เพื่อรับฟังโอวาทและนโยบายท่านอธิบดี **ธนิต อยู่โพธิ์** นามอุโฆษที่ใครก็อยากรู้จัก แต่ปรากฏท่านไม่ได้พูดด้วยสักคำ ท่านตั้งใจที่จะพูดคุยกับอาจารย์ชินเท่านั้น หากแต่เรียกเลขานุการกรมมาสั่งว่าให้ไปเอาหนังสือแจกงานศพที่กรมศิลปากร ได้ค่าภาคหลวงมาให้ 3 เล่ม เอาไปอ่าน ไม่มีศีลมีพรอะไรให้หรอกคือ 1. ชินกาลมาลีปกรณ์ 2. ประชุมศิลาจารึกภาคที่ 2 3. นิทานพระพุทธรูป ผู้เขียนจำได้ไม่มีลืมหนังสือที่ท่านกรุณาให้นี้แสดงความนัยโอวาทพอเดาได้ว่า “...สู่เจ้าจงเอา

ไปอ่านให้ดีเถิด ถ้าตีความหนังสือ 3 เล่มนี้แตกเมื่อไร ก็คงจะพอลืมตา
อ้าปากได้บ้างแล้ว...” เพราะหนังสือทั้ง 3 เล่มนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาคใต้
โดยตรงทั้งสิ้น และผู้เขียนก็ใช้นามเป็น **คัมภีร์** ตีตัวตลอดมาจนขาดเปื่อย
เต็มทีแล้ว

อย่างไรก็ตามเมื่อครั้งผู้เขียนจัดนิทรรศการพิเศษ พิพิธภัณฑสถาน
แห่งชาติ เจ้าสามพระยา มีอายุครบ 25 ปี ได้ไปขอพบสัมภาษณ์ท่านที่
บ้านพักงามวงศ์วาน คราวนี้ได้มีเวลาพูดคุยกันถูกคอเกือบครึ่งวันและเป็น
กันเอง ถามอะไรตอบหมด เรื่องไม่กล้าถามท่านก็ยิ่งเล่าให้ฟัง ยังบอกว่า
เสียตายที่ไม่ได้มีโอกาสทำงานด้วยกัน มิฉะนั้นจะสนับสนุนส่งเสริมให้ถึง
ที่สุด เนื่องจากผู้เขียนเข้าทำงานได้ปีเดียว ท่านอธิบดีธนิต อยู่โพธิ์ ก็เกษียณ
อายุราชการแล้ว

เราเป็นเด็กตั้งใจฟังคำสนทนาระหว่างอาจารย์ชินกับท่านธนิต
อยู่โพธิ์ มีสิ่งน่าสนใจหลายเรื่อง ณ โอกาสนี้จะขอนำมาบอกเล่าสักเรื่อง
คือ นโยบาย **การสร้างคน** (และกำลังขาดช่วง) ในยุคเปลี่ยนผ่านของกรม
ศิลปากรยุคนั้น ทำไมจึงต้องส่งพวกหัวหมู่ทะลวงฟันมือใหม่อ่อนหัดทั้ง
หลายให้แยกย้ายกันไปสุดกู่ เช่น เชียงแสน, สุโขทัย, อโยธยา, อุทอง,
นครศรีธรรมราช, สงขลา คล้ายเนรเทศปล่อยเกาะให้ไปตายเดี๋ยว แต่ละ
คนต้องไปประจำอยู่นานๆ หลายปี (ยกเว้นพวกกรางอก) พอฟังได้ว่า
กรมศิลปากรต้องการขยายงานสู่ภูมิภาคจึงต้องส่งคนรุ่นใหม่ไปบุกเบิก และ
ให้แต่ละคนเกิดประสบการณ์มีความรู้กว้างขวาง รู้จักคุ้นเคยทั้งด้าน
ภูมิศาสตร์ แม่น้ำลำคลอง ประวัติศาสตร์โบราณคดี วัฒนธรรมประเพณี
และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ผู้คนแต่ละท้องถิ่น มีความสันทัดจัดเจนรู้จักพอ
ที่จะตอบคำถามใดๆ ในท้องถิ่นนั้นๆ ได้ ทั้งนี้คงจะเอาพระยาโบราณ
ราชธานี (พร เดชะคุปต์) เป็นแบบอย่าง ซึ่งรับราชการอยู่ที่มณฑล
กรุงเก่านานไม่เคยย้ายไปไหน จึงกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญแตกฉานเรื่องกรุง

หรือยุคยาไม่มีตัวจับ ถามอะไรตอบได้หมดเปลือก แต่งหนังสือไว้หลายเล่ม เพราะรู้จริง ถ้าเมืองไทยสร้างคนได้เี่ยงนั้น แหล่งประวัติศาสตร์อารยธรรม ของชาติทั่วแผ่นดินไทย คงจะพัฒนากระจ่างแจ้งเจริญก้าวหน้า ทางราชการ บ้านเมืองคงจะยินดีมีใช้น้อย

นโยบายนี้เราจะเห็นว่าทางราชการพยายาม “แสวงหาคนดี” ยุคนั้น จึงเป็นแหล่งรวมนักปราชญ์ราชบัณฑิต อาจารย์ร.ต.ท. แสง มณีวิรุทธิ์ หนี ความวุ่นวายเมืองกรุงไปเดินป่าไปไม่เป็นเพลง ตามหาคนร้ายอยู่ในป่าเมือง เชียงแสน ก็ยังอุตส่าห์ไปลากตัวกลับมา จนกระทั่งตายก็ยังไปตามชักศพ กลับมาอีกเล่า ต่างจากยุคหลังที่ “ไล่ส่ง” คือทิ้งไม่แสวงหาทิ้งไม่สนับสนุน เลี้ยงดูคนดีมีฝีมือไว้ใช้งาน ตัวกูพวกกูได้ดีแล้วเป็นพอ ดังนั้นการจะไปโทษ หายยุคทองให้ได้อย่างแต่ก่อนจึงเป็นไปได้ ท่านธนิต อยู่โพธิ์ ได้เคยพูด เปรียบเทียบไว้ว่า อธิบดีกรมศิลปากรสมัยก่อนเขาเป็น “นักเขียน” (คือ แต่ละคนล้วนเป็นนักวิชาการมีผลงานแต่งตำรามาแล้วทุกคน เพราะกรม ศิลปากรจริงๆ แล้วก็ “กรมวิชาการ” ทางด้านศิลปวิทยานั่นแหละ) แต่ สมัยหลังมานี้เขาเป็น “นักพูด” (คือเป็นตำแหน่งวิ่งเต้นเส้นสายบ้าง ผู้มี บารมีนอกรัฐธรรมนูญเอี่ยวบ้าง ยิ่งกฎหมายให้นักการเมืองกะโหลกกะลา อยู่เหนือข้าราชการประจำซึ่งเป็นมืออาชีพทรงคุณวุฒิ เสาหลักของชาติ ยิ่ง ทำให้เกิดระบบประจบประแจงรักษาเก้าอี้ไปวันๆ ดีแต่พูดงานริเริ่มสร้างสรรค์ แก่นสารถาวรไม่เกิด) ในยุคประชาธิปไตยปลอมแบ่งบานนายทุนครอง แผ่นดิน ส่งลูกส่งเมียหน่อย เมียหลวง เมียเก็บ เมียกิ๊ก ฯลฯ สารพัด ผลัดเปลี่ยนกันมาเป็นรัฐมนตรี พัฒนาการระบบตำแหน่งด้วยลัทธิท้องถิ่น นิยม ล้วนดูไม่จิต จอมพล ป. ผู้มาก่อนกาลวิญญานท่านเห็นเพียงผลงาน อีเว้นท์คงอายุมันผ่านไปแล้ว

นี่เป็นความเห็นของผู้รู้ จึงนำมาบอกเล่าไว้เป็นข้อคิด เพื่อจะเป็น ประโยชน์บ้าง เพราะกรมศิลปากรยังมีชุมทรัพย์ “ของดีมีค่า” อยู่มหาศาล

ถ้าไม่เป็นปุ๋ยโสมเผือกอยู่เปล่าๆ สามารถจัดการทำให้มันงอกงยและเปิด
เผยออกมาได้ ซึ่งจะได้ทั้งเงินและกล่องไม้จบสิ้นหาธุไม่

อาจารย์ชิน อยู่ดี เป็นทั้งครูและบัณฑิตชนานแท้ ใจดีไม่มีให้ร้าย
ใคร ใจเย็นเหมือนน้ำไม่เคยเห็นดุหรือว่ากล่าวหรือโกรธใครเลย อย่าง
เก่งก็นิ่งเงียบหรือเปลี่ยนเรื่องพูดหรือเดินหนีไป ไม่ยุ่งการเมือง ไม่ตะ
ต้องอบายมุขทั้งปวง (ยังเรียกขานเหล่าชนิกุลว่า “แบน”) ดังนั้นถ้าใคร
ถูกอาจารย์โกรธก็ไปบวช 7 วัด ได้แล้ว ผู้เขียนมีโอกาสใกล้ชิดรับใช้ท่าน
ทั้งด้านงานและส่วนตัว ได้ติดตามไปราชการต่างจังหวัดหลายครั้ง และช่วย
ถ่ายรูปให้จึงได้รับคำสั่งสอนติดอาวุธทางปัญญา พันธกิจการงาน วุฒิภาวะ
และหลักวิชาการหลายอย่างจากท่านอีกทั้งได้พยายามสืบทอดเจตนารมณ์
ศึกษาค้นคว้าแก้ปัญหา เจื่อนำเรื่องประวัติศาสตร์โบราณคดีที่นักปราชญ์
รุ่นก่อนและครูบาอาจารย์ได้กรุณาทางไว้บ้างแล้ว ไม่แต่เฉพาะเรื่องตามพรลิงค์
เรื่องภาคใต้ เรื่องภูมิภาคอื่นก็ได้ติดตามอยู่เสมอ เพียงแต่โอกาสเผยแพร่
ผลงานมากบ้างน้อยบ้างดังนั้นจึงขอสรุปคร่าวๆ ว่าผลเป็นอย่างไร ซึ่ง
แน่นอนอาจจะมีผู้ไม่เห็นด้วยก็ได้เป็นเรื่องปกติ เพราะขึ้นกับหลักฐานและ
กาลเวลา ผลสรุปอาจเปลี่ยนแปลงได้ดังนี้

1. เรื่องบรรพบุรุษคนไทยมาจากไหน มีความรู้จำกัดแม้จะเคยไป
เตร็ดเตร่แถวมณฑลยูนนานและกวางตุ้งมาบ้าง Prof. Yu Dingbang
ผอ.สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยจงชาน เมือง
กว่างโจ ให้เอกสารมาเยอะเมื่อครั้งไปบรรยายพิเศษที่นั่น วานเขาแปลพอ
สรุปคร่าวๆ ได้ว่า รากเหง้าพวกคนไต-ไท-ลาว อย่างไกลสุดน่าจะกระจาย
อยู่บริเวณตะเข็บปลายแดนเมืองชายขอบ หรือนอกพรมแดนด้านใต้และ
ตะวันตกเฉียงใต้ของจีน (ภาคเหนือแหลมอินโดจีน) ซึ่งจีนไม่รู้จักคุ้นเคย
พวกชนเผ่าป่าเถื่อนที่ตกคลักเหมือนแองชมรมปลาในฤดูแล้งหลายชาติพันธุ์
อยู่บริเวณที่ราบลุ่มและหุบเขาสูงใหญ่มากมายสลับซับซ้อน มีลำน้ำไหลผ่าน

สยามสมาคม

ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ ป.ณ. ๖๕ โทร. ๙๑๔๔๐๑
๑๓๑ ซอย ๒๑ (อโศก) ถนนสุขุมวิท
กรุงเทพฯ ประเทศไทย

THE SIAM SOCIETY

Under Royal Patronage

P.O. BOX 65. TEL. 914401

131 Lane 21, (Asoka) Sukhumvit Road
Bangkok, Thailand.

Bangkok, May 23, 1975

Mr. Prathoom Chumpengpan

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

กรุงเทพฯ

Dear Sir/Madam

At the last business meeting of the Council of the Siam Society under Royal Patronage your name was proposed for election to ORDINARY MEMBERSHIP of the Society, and you were unanimously elected a member with pertaining privileges.

For your information, your election has been

sponsored by **Mr. Chin You-di**

and seconded by **Mr. Sulak Sivaraks**

Please confirm your acceptance of membership as soon as possible by filling in the form attached and kindly mail it to the Honorary Treasurer at the above address.

Thank you in anticipation for your early reply.

Yours faithfully,

Pinsan Anandawong

Honorary Secretary

Enclosure:

Membership form with
reply envelope.

สมัยนั้นการสมัครเข้าเป็นสมาชิกสยามสมาคม จะต้องมีคนรับรอง ดังปรากฏชื่อ
อ.ชิน อยู่ดี และคุณสุลักษณ์ ศิวรักษ์

สมบูรณ์น้ำท่าเกษตรกรรม ภูมิอากาศอบอุ่นน่าอยู่อาศัย แต่ต่างเป็นอิสระ มีความปลอดภัย ไม่มีใครไปรบกวนถึงชนกลุ่มน้อยนับร้อยเผ่าเหล่านี้ จึงเรียกรวมๆ ว่าพวกเย้ย (เยว่) บ้าง, หนานเย้ย, ลั่วเย้ย, ไปเย้ย, เตียนเย้ย, ตาน (ชาน), และพวกหมานบ้าง แตกต่างกันไปตามยุคสมัย มีได้อยู่ไกล ถึงเทือกเขาอัลไต มองไกลอะไรไม่รู้ ที่นักประวัติศาสตร์ยุคก่อนเอามา เขียนแบบเหมารวมกว้างเกินไป แต่ก็ต้องยกย่องความวิริยะความลำบาก ในการค้นคว้าคุณนั้น และช่วยจุดประเด็นให้นักวิชาการรุ่นหลังกระหาย ใฝ่รู้ความจริงจุดร่วมจุดต่างขึ้นได้เป็นอย่างมาก

2. เรื่องประเทศเสียมกับสุโขทัย เป็นเมืองเดียวกันหรือคนละเมือง

ปัญหาเกิดจากคนแปลเอกสารจีนครั้งแรกไม่แตกฉานภาษาไทยและแปลไม่หมด จึงอธิบายความไม่ชัดเจน ประจวบกับคนไทยยุคนั้นมีความไม่เินียง อยู่ก่อนแล้วว่า สุโขทัยเป็นเมืองใหญ่เจริญรุ่งเรืองกว่าเมืองใดๆ เป็นบรรพบุรุษของคนไทยแต่แรก มีศิลาจารึก มีโบราณสถานและซากเมือง อลังการสนับสนุนมากมาย จึงสรุปรวบยอดว่าประเทศที่จีนเรียกว่า “เสียน หรือเสียม” ตามที่เขมรและจีนเรียกนั่นคือ เมืองสุโขทัย โดยไม่ได้ตรวจสอบ เอกสารจีนซึ่งมีหลายฉบับให้รอบด้าน ก็จะมีพบว่าจีนเรียกเมืองสุโขทัยว่า “สุ-กุ-ตี้” แยกกันเด่นชัดอยู่แล้ว โดยเฉพาะตำแหน่งสถานที่ตั้ง (Location) มองข้ามหน้าตาเฉย แม้ตอนหลังชักเอะใจจีนบอกว่า “เสียนอยู่ทางทิศ ตะวันตกของเขมร มีระยะเดินทางราว 15 วัน” แต่เมื่อพันธที่ตั้งจินตนาการไปแล้วมันคงจึงถือเลยตามเลย คนรุ่นหลังถือคติตามหลังผู้ใหญ่มากไม่กล้า จึงตกกระไดพลอยโจนยึดถือสืบต่อกันมา นักวิชาการจีนเองก็เชื่อตามจึง พลอยผิดกันทั้งเพ ผรุ้งไม่รู้เอาไปเขียนตามและขยายความพิสดารเลยแพร่ ไปเต็มแผ่นหนังสือทั่วโลก

3. เรื่องกองทัพเสียมบุกที่ผนังปราสาทนครวัด เป็นใครมาจากไหน

เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่สันนิษฐานกันสนุกนักหนา ความจริงเรื่องนี้ไม่น่ายาก

ถ้ามาตรว่าไม่มองข้ามบันทึกจดหมายเหตุจีน ซึ่งมีความน่าเชื่อถือสูง และเข้าใจเรื่องที่ 2 ถูกต้อง เพราะประเทศเสียมมีขนาดเล็ก เป็นเมืองท่าอยู่ใกล้ทะเล อาณาเขตอย่างใหญ่สุดก็ไม่เกินลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาเท่านั้น ไกลไปกว่านี้เป็นเรื่องจินตนาการ ต้องจับหลักมั่นคงความเป็นจริงทางภาววิสัยให้ได้

4. เรื่องเมืองเงินหลี่ (หรือเงินหลี่ฟู) คือเมืองใด หลักการพิจารณา คือ ต้องอ่านบันทึกจดหมายเหตุจีนให้ดี เพราะได้บอกทิศทาง บอกตำแหน่งที่ตั้ง บอกขนาด และระบุชื่อเมืองข้างเคียงไว้ชัดเจน นอกจากนั้นชื่อ จินหลิน - เงินหลี่ที่จีนเคยเรียกไว้ก่อนก็แสดงนัยให้เห็น การพัฒนาเปลี่ยนแปลงยุคสมัยของชื่อเมือง เหมือนอย่างการเปลี่ยนการย้ายที่ตั้งเมืองสุวรรณภูมิ - สุพรรณภูมิ บริเวณฝั่งตะวันตกแม่น้ำเจ้าพระยา ย่อมเป็นไปตามพัฒนาการทางการเมืองคล้ายกัน

5. เรื่องพระเจ้าอู่ทองเป็นใครมาจากไหน การหาคำตอบเรื่องนี้จะว่ายากก็ยาก จะว่าง่ายก็ง่าย จึงเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีคนออกมาแสดงข้อสันนิษฐานไว้มาก เนื่องจากหลักฐานมีหลายอย่างแต่ไม่ชัดเจน บ้างก็ไม่เชื่อหลักฐานที่มีอยู่หรือมีอคติอยู่ในใจ จึงมีผู้แต่งประวัติศาสตร์ฉบับพิสดารขึ้นมาใหม่ ซึ่งพิสดารสมชื่อ (รอเวลาเปิดปม) และส่งผลให้มีคนเชื่อถือสืบต่อมา โดยเฉพาะเมื่อทางราชการยอมรับเอาไว้เป็นตำราเรียนของกระทรวงธรรมการ แต่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพไม่ทรงเชื่อเรื่องนิทาน **นายแสนปม** หากเชื่อนิทานชื่อเรียกเมืองอู่ทอง สุพรรณบุรี แต่ภายหลังเมื่อชุดค้นแล้วไม่พบหลักฐานเกาถึงจึงเป็นอันยกเลิกไป จึงมีผู้เสนอทฤษฎีต่างๆ ตามมาอีกมาก ผู้เขียนเชื้อพงศาวดารจึงได้เสนอว่า พระเจ้าอู่ทองน่าจะมาจากเมืองลพบุรีหรือเพชรบุรี (แล้วมาก่อตั้งกรุงศรีอยุธยา) และไม่คิดว่าเรื่องพระเจ้าอู่ทองจะถึงบทสรุปบรรทัดสุดท้ายได้ในเร็ววัน แต่ในที่สุดบังเอิญเมื่อมีการค้นพบเอกสารจากหอหลวงครั้งสมเด็จพระนารายณ์

สวัสดิ์ ตามพรลิงค์

- มหานิทเทศ แรกกำเนิดรัฐ
- กำเนิดการค้าและเส้นทางเดินเรือค้าขาย
- ยุคเริ่มแรกของอารยธรรมอินเดียและจีน
- การเสื่อมถอยของอารยธรรมอินเดีย
- กำเนิดเมืองตามพรลิงค์ ตำนานเมือง
ประวัติศาสตร์และเอกสารเมืองตามพรลิงค์
- กำเนิดไฮเจนทรวงศ์ ไฮเจนทรวงศ์กับตามพรลิงค์
- ศิลาจารึกหลักที่ 23 และ 24 ค้นพบที่ไหนแน่

